

Folkeoplysning i
forandring II

23.-24. maj 2016

Chefanalytiker
Henriette Bjerrum

Foto: Vifo, Malene Thøgersen

Aftenskolernes rolle i danskernes fritidsliv

Videncenter
for Folkeoplysning

Fem perspektiver på aftenskolerne

Hovedtemaer

- Aftenskolens brugere og ikke-brugere – to grundtyper
- Fire perspektiver på aftenskolernes betydning
- Hvad er det aftenskolen kan?
- Aftenskolens rolle i 2016
- Potentialer og muligheder

Foto: Vifo, Thomas Søndergaard

Aftenskolens brugere - kursisterne

- 12 pct. af borgerne på landsplan går i aftenskole
- Gennemsnitsalderen er 59,9 år
- 73 pct. er kvinder
- Kursisterne er generelt veluddannede og ressourcestærke
- Aftenskolen er typisk en af mange fritidsaktiviteter
- Meget loyale kursister

Aftenskolernes ikke-brugere - borgerne

- I Aalborg har 52 pct. af ikke-deltagerne tidligere gået i aftenskole
- Af dem, der aldrig har gået i aftenskole, har 42 pct. overvejet det.
- Når de alligevel ikke starter skyldes det manglende tid (53 pct.), dårligt undervisningstidspunkt (34 pct.), det var for dyrt (21 pct.) og manglede nogen at følges med (21 pct.)

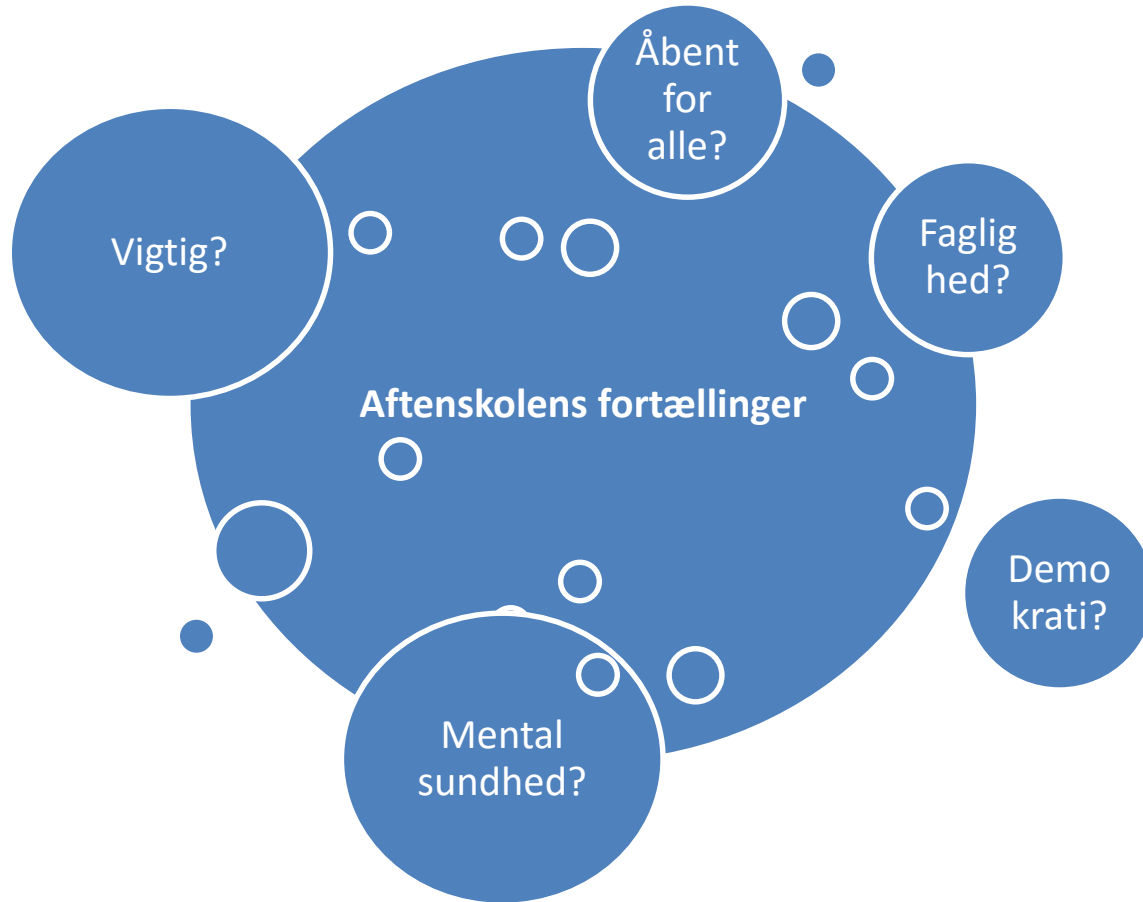
Hovedtemaer

- Aftenskolens brugere og ikke-brugere – to grundtyper
- **Fire perspektiver på aftenskolernes betydning**
- Hvad er det aftenskolen kan?
- Aftenskolens rolle i 2016
- Potentialer og muligheder

Foto: Vifo, Thomas Søndergaard

Hvad mener folk om aftenskolerne?

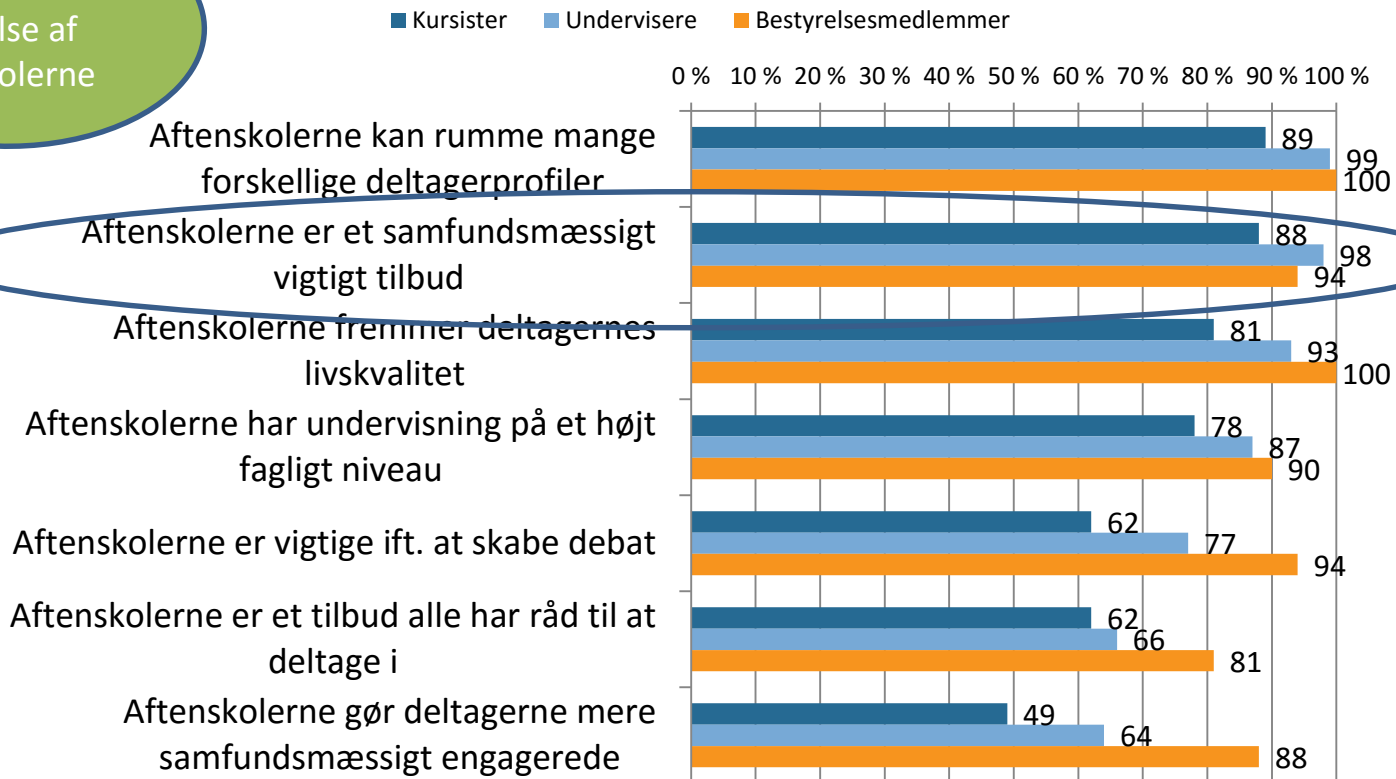
Generelle holdninger til aftenskolen

Tema	Spørgsmål
Overordnet opfattelse af aftenskolerne	<ul style="list-style-type: none">• Aftenskolerne er et samfundsmæssigt vigtigt tilbud
Demokratiserende effekt	<ul style="list-style-type: none">• Aftenskolerne gør deltagerne mere samfundsmæssigt engagerede• Aftenskolerne er vigtige i forhold til at skabe debat
Åbent for alle	<ul style="list-style-type: none">• Aftenskolerne kan rumme mange forskellige deltagerprofiler• Aftenskolerne er et tilbud alle har råd til
Faglighed	<ul style="list-style-type: none">• Aftenskolerne har undervisning på et højt fagligt niveau
Mental sundhed	<ul style="list-style-type: none">• Aftenskolerne fremmer deltagernes livskvalitet

Aftenskolerne er vigtige og rummelige

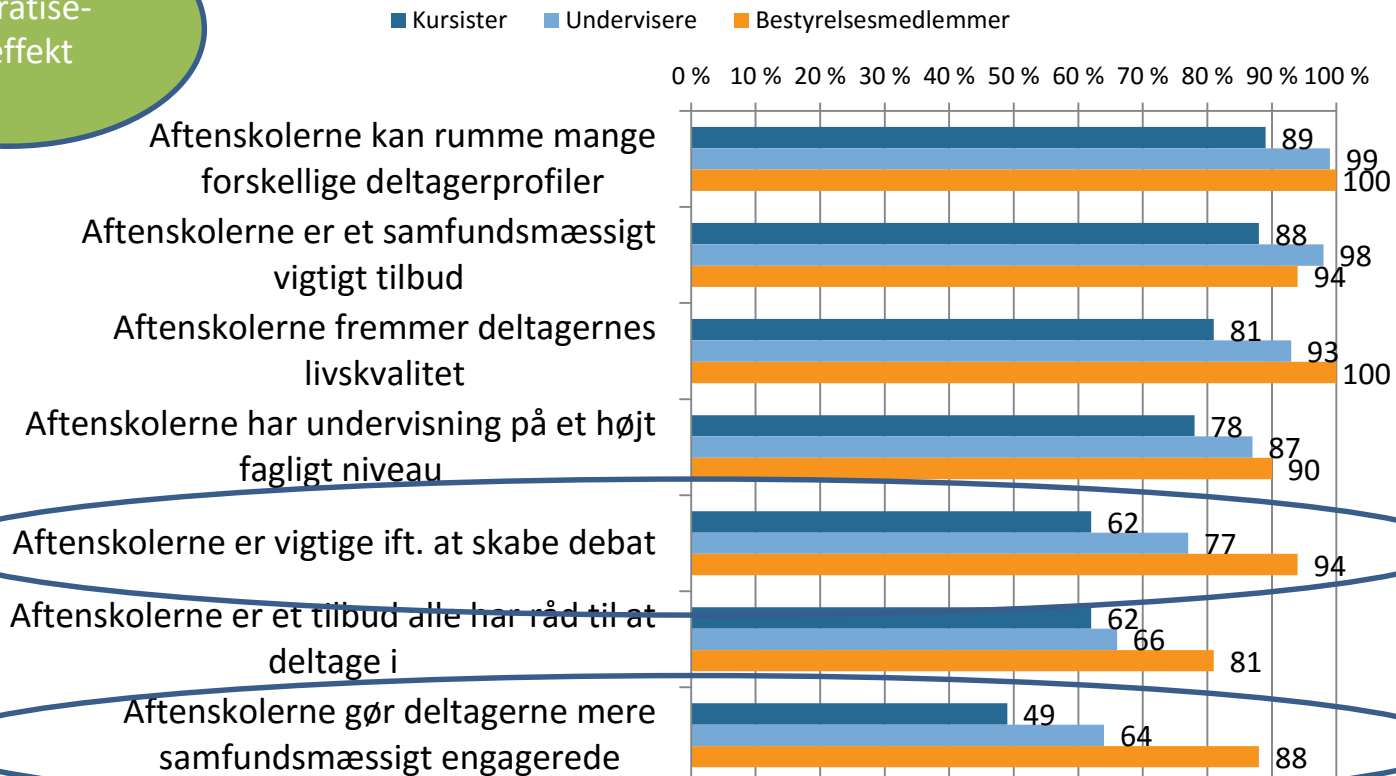
Overordnet opfattelse af aftenskolerne

Figuren viser andelen af kursister, undervisere og bestyrelsesmedlemmers, som erklærer sig enige eller delvist enige i de enkelte udsagn om aftenskolerne (i pct.). n = kursister: 870, undervisere: 98, bestyrelsesmedlemmer 38.

Aftenskolerne er vigtige og rummelige

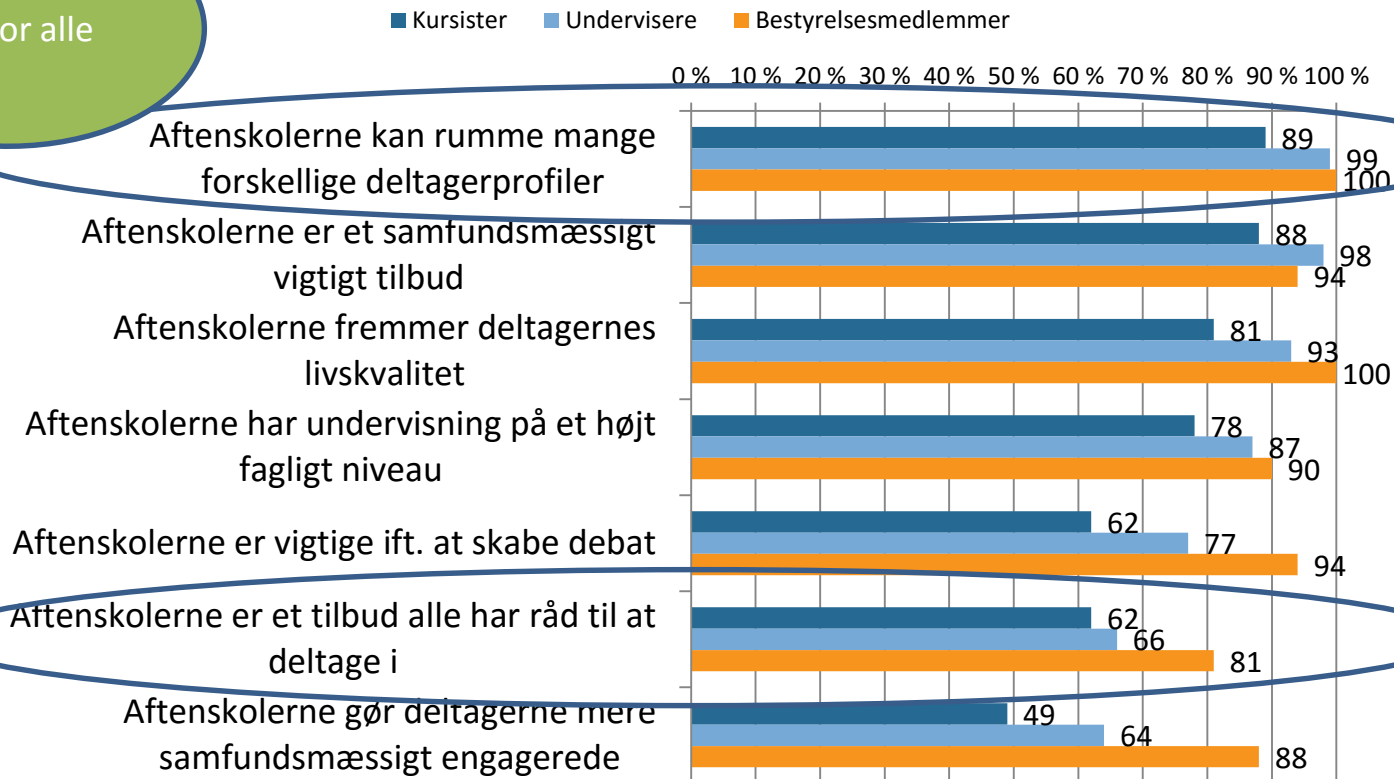
Demokratiserende effekt

Figuren viser andelen af kursister, undervisere og bestyrelsesmedlemmers, som erklærer sig enige eller delvist enige i de enkelte udsagn om aftenskolerne (i pct.). n = kursister: 870, undervisere: 98, bestyrelsesmedlemmer 38.

Aftenskolerne er vigtige og rummelige

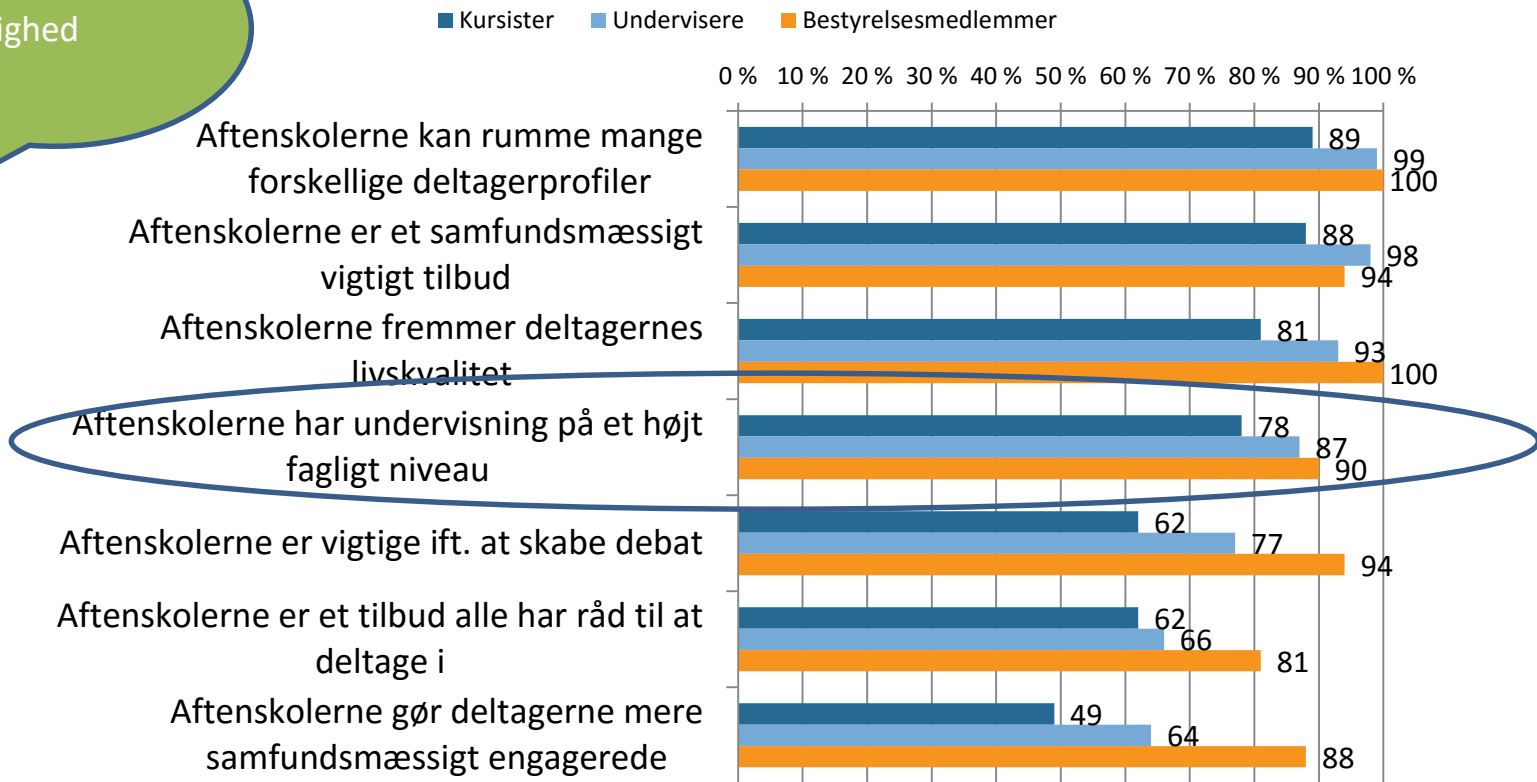
Åbent for alle

Figuren viser andelen af kursister, undervisere og bestyrelsesmedlemmers, som erklærer sig enige eller delvist enige i de enkelte udsagn om aftenskolerne (i pct.). n = kursister:870, undervisere: 98, bestyrelsesmedlemmer 38.

Aftenskolerne er vigtige og rummelige

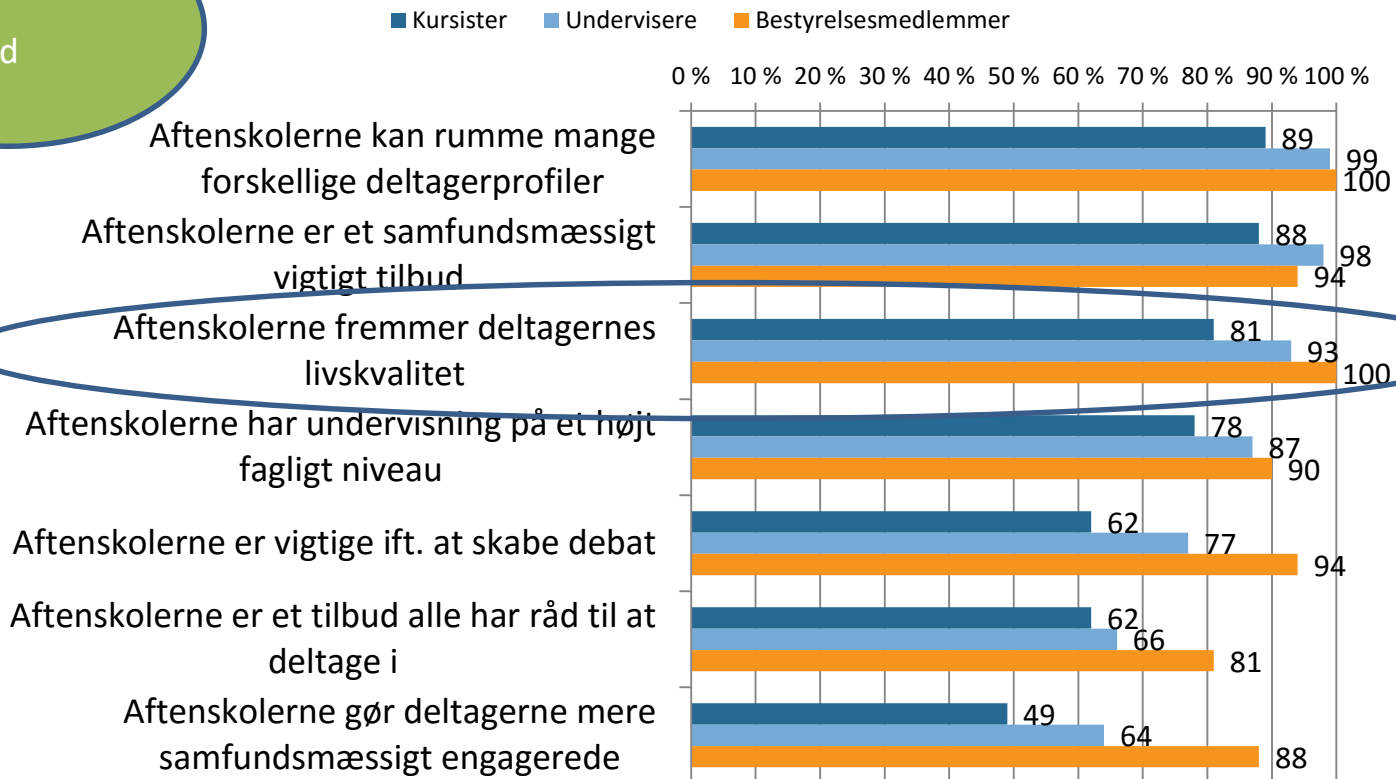
Faglighed

Figuren viser andelen af kursister, undervisere og bestyrelsesmedlemmers, som erklærer sig enige eller delvist enige i de enkelte udsagn om aftenskolerne (i pct.). n = kursister:870, undervisere: 98, bestyrelsesmedlemmer 38.

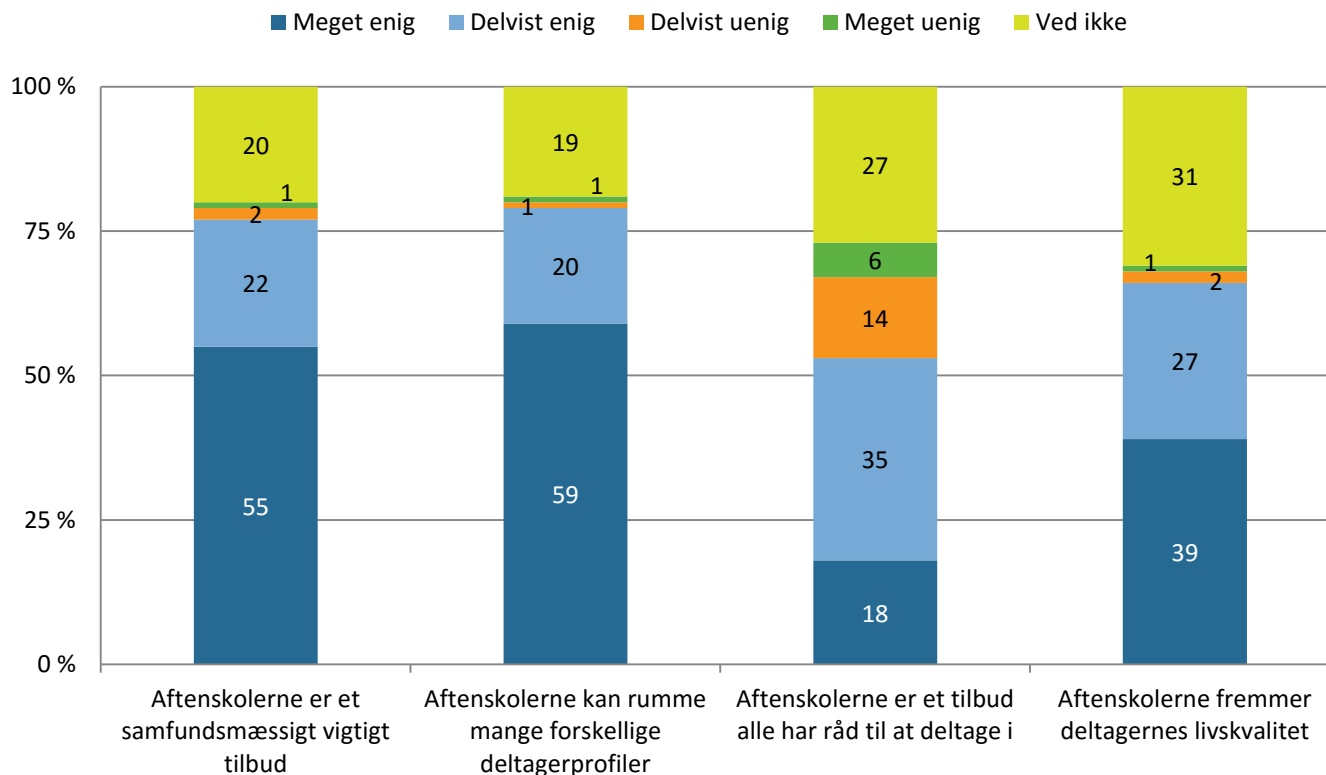
Aftenskolerne er vigtige og rummelige

Mental
sundhed

Figuren viser andelen af kursister, undervisere og bestyrelsesmedlemmers, som erklærer sig enige eller delvist enige i de enkelte udsagn om aftenskolerne (i pct.). n = kursister: 870, undervisere: 98, bestyrelsesmedlemmer 38.

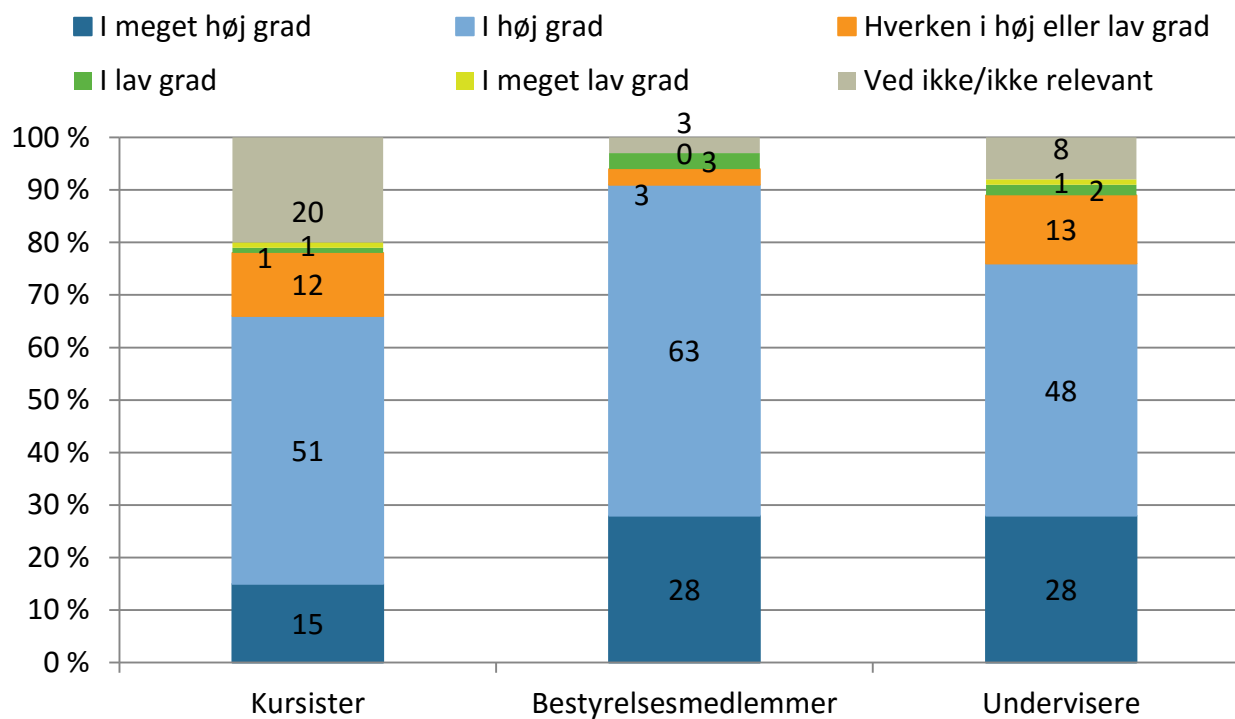
Borgerne er enige - eller ved det ikke

Figuren viser borgernes svar på de fire spørgsmål om aftenskolen (i pct.). n = 643.

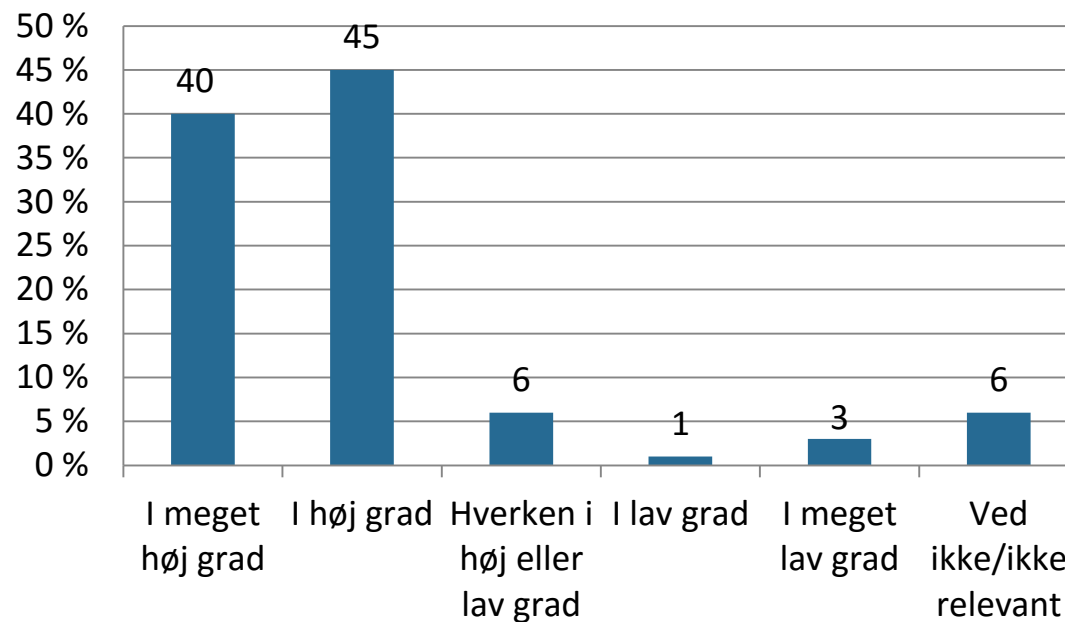
Aftenskolerne og mental sundhed

I hvilken grad bidrager aftenskolerne til deltageres positive mentale sundhed?

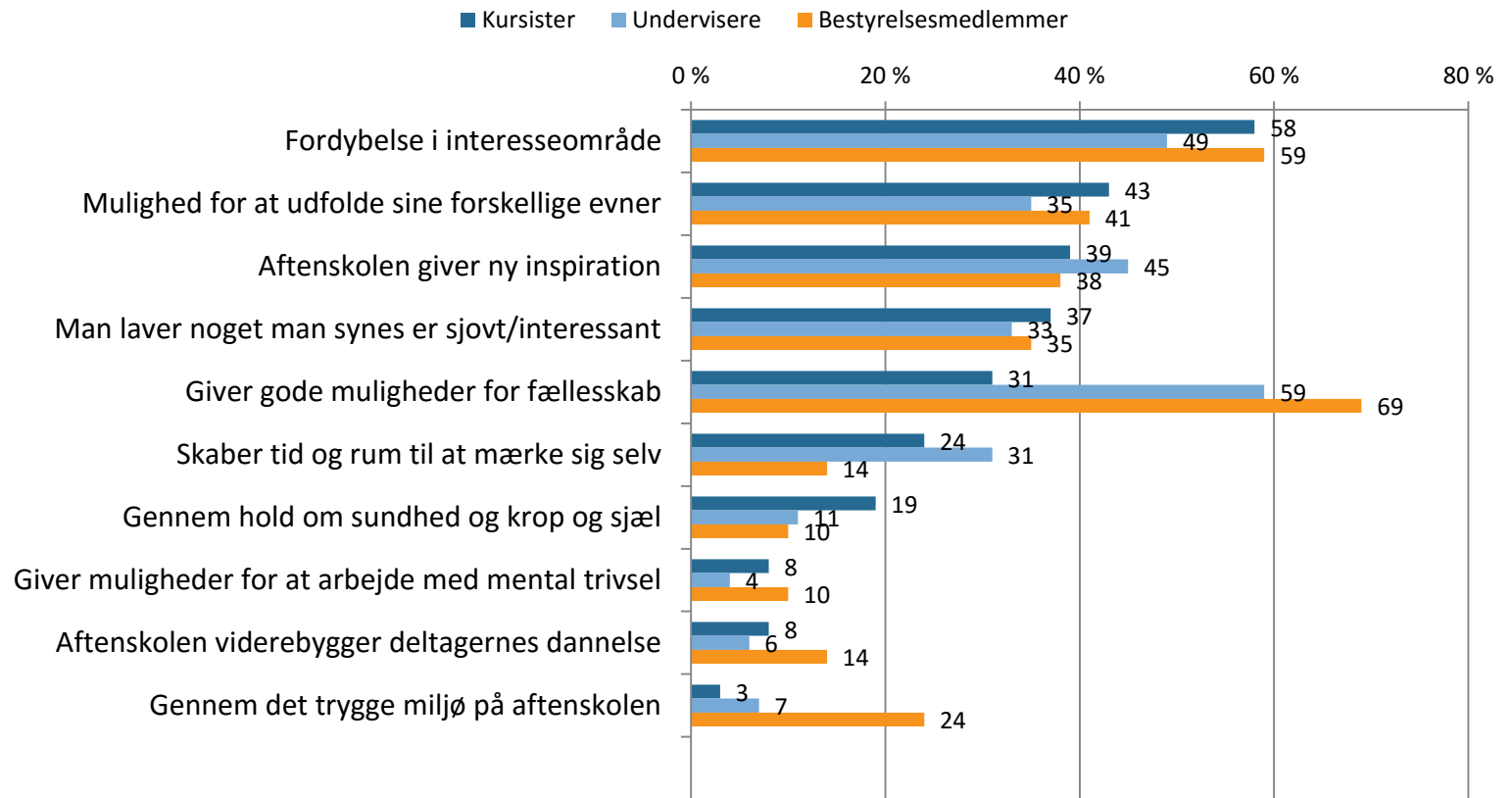
Figuren viser svar på spørgsmålet om, i hvilken grad vurderer du, at aftenskolerne bidrager til deltageres positive mentale sundhed? n = kursister: 868, bestyrelsesmedlemmer: 32, undervisere: 98

Borgerne: Fritidsaktiviteter giver mental sundhed

Figuren viser fordelingen på spørgsmålet: 'I hvilken grad vurderer du, at deltagelse i fritidsaktiviteter bidrager positivt til borgernes mentale sundhed?' (i pct.). n = 645

Sådan bidrager aftenskolerne: Fordybelse, livsudfoldelse og inspiration

Figuren viser andelen af kursister, undervisere og bestyrelsesmedlemmers, har sat kryds ved de enkelte udsagn om, hvordan aftenskolernes kan bidrage til positiv mental sundhed. Kun de respondenter, som tidligere har angivet, at aftenskolerne i høj eller meget høj grad kan bidrage til deltagerens positive mentale sundhed, har fået spørgsmålet. Respondenterne har haft mulighed for at sætte op til tre kryds. (i pct.). n = kursister: 569, undervisere: 82, bestyrelsesmedlemmer 29.

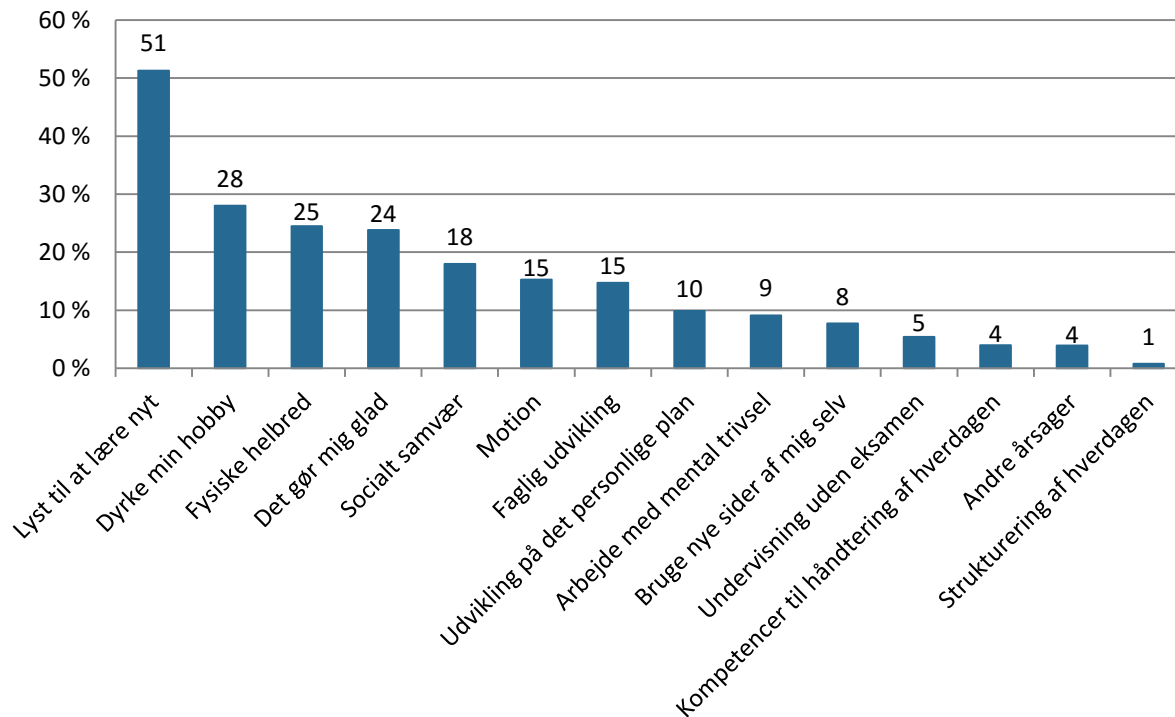
Hovedtemaer

- Aftenskolens brugere og ikke-brugere – to grundtyper
- Fire perspektiver på aftenskolernes betydning
- **Hvad er det aftenskolen kan?**
- Aftenskolens rolle i 2016
- Potentialer og muligheder

Foto: Vifo, Thomas Søndergaard

Kursisternes grunde til at gå i aftenskole

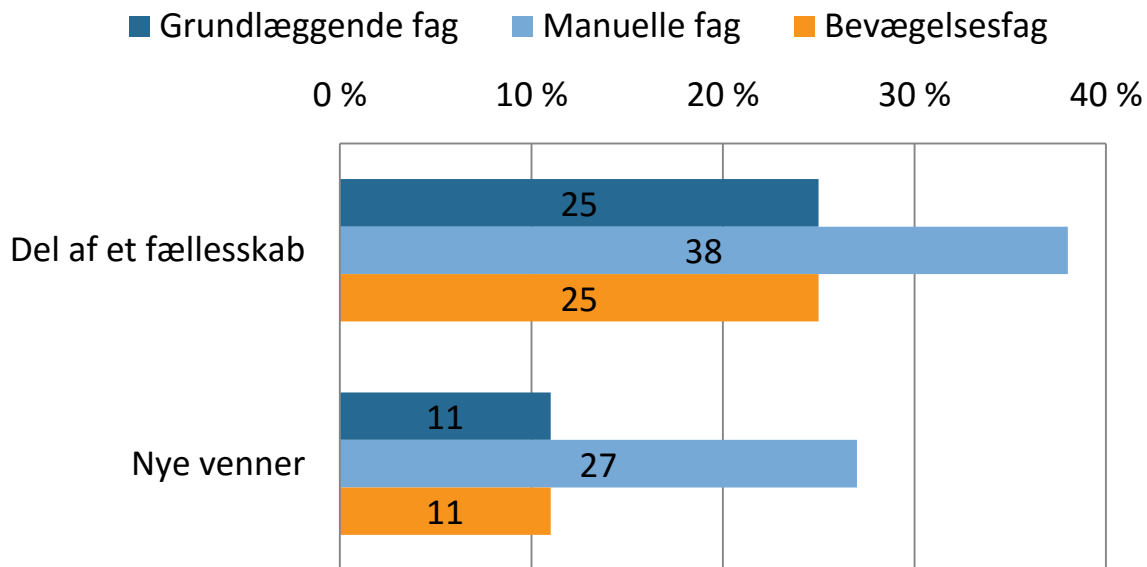
Søjlerne viser, hvor stor en andel af respondenter, der har angivet de respektive årsager til, at de går på aftenskole (i pct.). Kursisterne har haft mulighed for at sætte maksimalt tre kryds. n = 1025

Kursisternes udbytte af at gå i aftenskole - fordelt på faggrupper

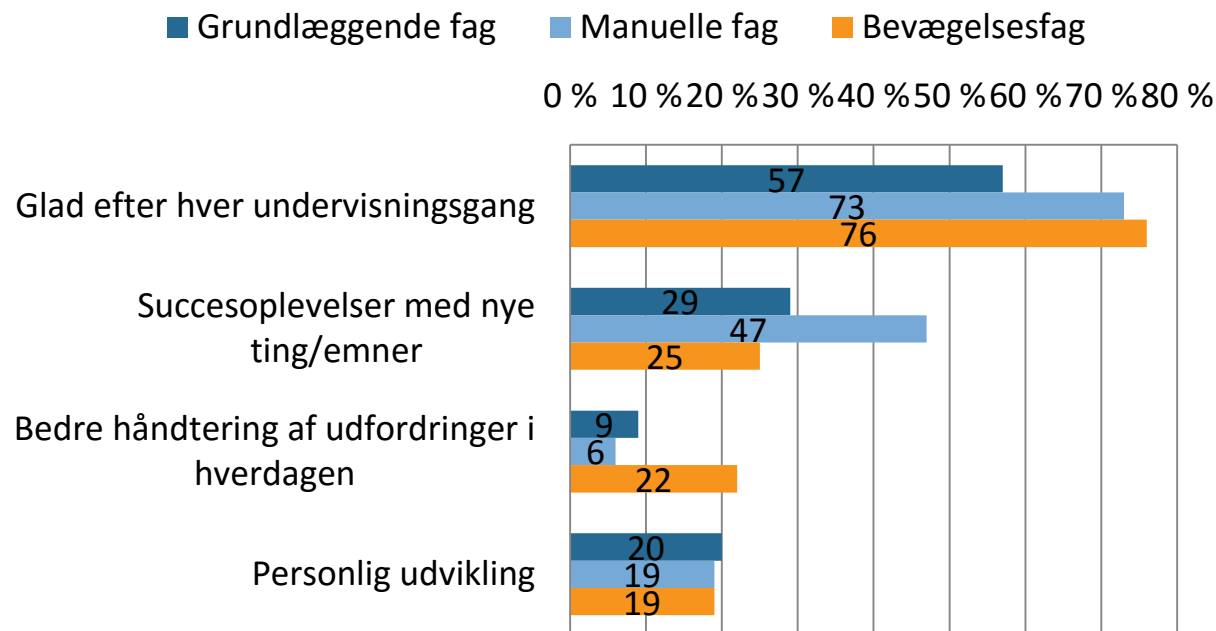
- Socialt udbytte (fællesskaber)
- Personlig udvikling og trivsel (mental sundhed)
- Faglig udvikling og læring (læring)

Kursisternes udbytte af at gå i aftenskole – socialt udbytte

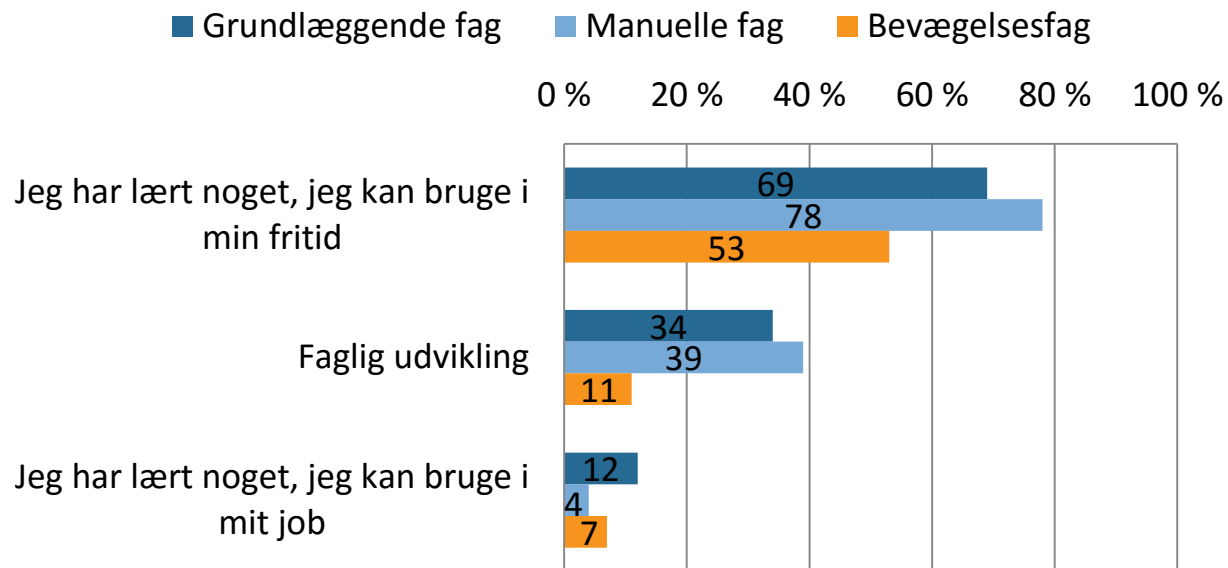
Figuren viser andelen af kursister, som 'i høj grad' tilslutter sig udsagnene fordelt på fag (i pct.). N: Grundlæggende fag: 224, manuelle fag: 223, bevægelsesfag, 326.

Kursisternes udbytte af at gå i aftenskole – personlig udvikling og trivsel

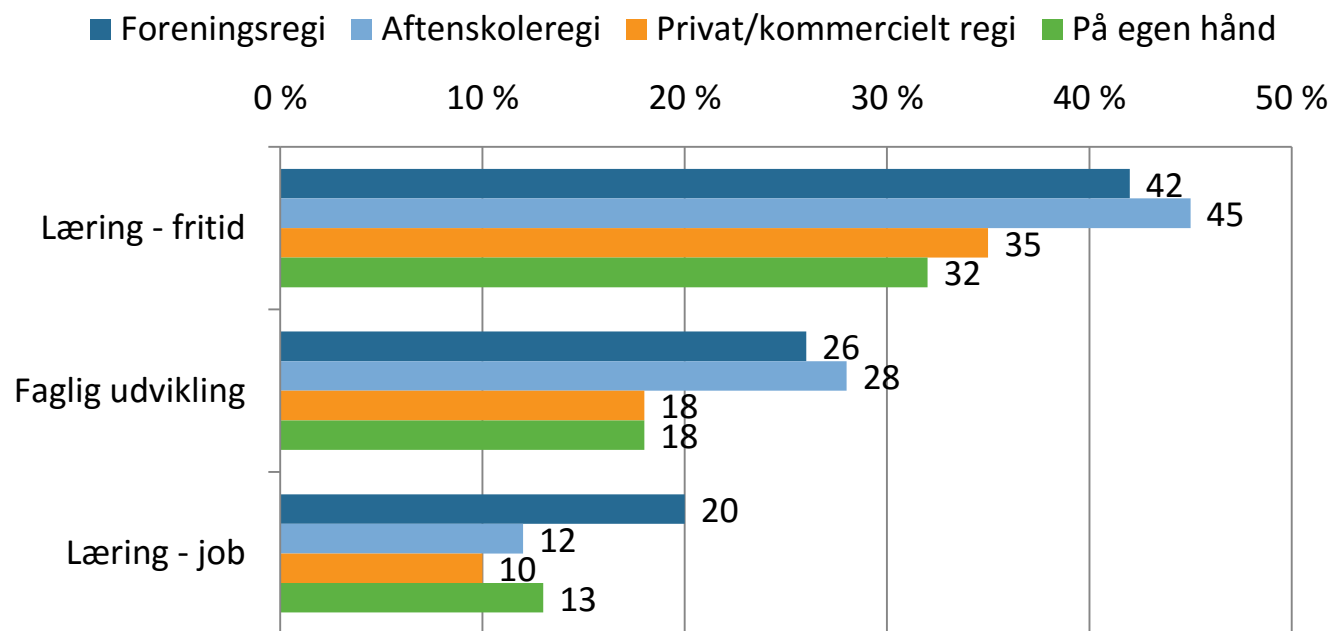
Figuren viser andelen af kursister, som 'i høj grad' tilslutter sig udsagnene fordelt på fag (i pct.). N: Grundlæggende fag: 224, manuelle fag: 223 og bevægelsesfag, 326.

Kursisternes udbytte af at gå i aftenskole – Faglig udvikling og læring

Figuren viser andelen af kursister, som 'i høj grad' tilslutter sig udsagnene fordelt på fag (i pct.). n: Grundlæggende fag: 224, manuelle fag: 223 og bevægelsesfag: 326.

Aftenskolen i forhold til andre regi: Læring og faglig udvikling

Figuren viser andelen af borgere, som 'i høj grad' erklærer sig enig i de udvalgte udsagn om udbytte, fordelt på regi (i pct.). n = Foreningsregi: 243, aftenskolereg: 76, privat/kommercielt regi: 179 og på egen hånd: 301.

Hovedtemaer

- Aftenskolens brugere og ikke-brugere – to grundtyper
- Fire perspektiver på aftenskolernes betydning
- Hvad er det aftenskolen kan?
- **Aftenskolens rolle i 2016**
- Potentialer og muligheder

Foto: Vifo, Thomas Søndergaard

Aftenskolerne rolle – demokrati?

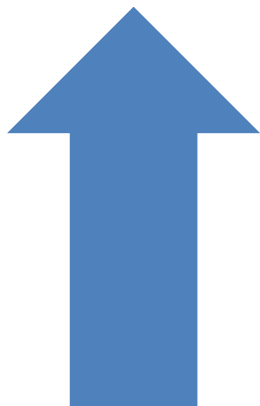
- Aftenskolerne er ikke et 'politisk værksted'
- Meget få kursister (under 3 pct.) vurderer, det er vigtigt hvilket værdigrundlag aftenskolerne har, når de vælger hold
- Ingen kursister synes, det er en vigtig egenskab, at en underviser sætter faget i forhold til skolens politiske holdninger
- Når kursisterne bliver spurgt generelt om aftenskolerne betydning for debat og samfundsmæssigt engagement er det ok vigtigt
- Direkte adspurgt om deres personlige udbytte i forhold til samfundsmæssigt engagement, er det nærmest irrelevant (15 pct. vurderer de har fået større samfundsmæssig viden, 9 pct. at de har fået større samfundsmæssigt engagement).

Aftenskolernes rolle – faglighed

- Lysten til at lære nyt får kursisterne til at gå i aftenskole
- Kursisterne lærer især noget, de kan bruge i deres fritid.
- Aftenskolerne er særligt stærke på læring og faglig udvikling sammenlignet med andre regi

Aftenskolernes rolle – (u)forpligtende fællesskaber

Informanterne fremhæver det sociale

59 pct. føler, de er en del af et fællesskab

87 pct. er tilfredse med det sociale fællesskab i aftenskolen

Aftenskolerne er rummelige (88 pct.)

Det er kun vigtigt for 30 pct. af kursisterne, at de kender en eller flere på holdet

I forhold til andre regi, er der 'få' der får nye venner (39 pct.)

Blot 31 pct. ser muligheden for gode sociale fællesskaber som en af de måder aftenskolerne bidrager til positiv mental sundhed

Aftenskolernes rolle – åbent for alle?

- Selvom kursisterne har mange fællesnævner, har aftenskolen fat i mange forskellige målgrupper
- Respondenterne mener aftenskolerne er rummelige
- Stort kendskab til aftenskolerne blandt ikke brugere
- Prisen kan være en barriere for nogen

Aftenskolernes rolle – mental sundhed

Øget
optimisme
(man bliver
glad)

Oplevelse af
egen formåen

At
lykkes/have
succesoplevel
ser

Nye
færdigheder
og
kompetencer

Vedligeholde
kroppens
funktioner

Livsudfoldelse

”En tilstand af trivsel, hvor individet kan udfolde sine evner, kan håndtere dagligdags udfordringer og stress, på frugtbar vis kan arbejde produktivt samt er i stand til at yde et bidrag til fællesskabet. [WHO, 2001]”

At føle, at
man hører til

Skabe et
produkt

At gøre noget
godt for sig
selv og
kroppen

Fællesskab og
oplevelse af
rummelighed

Få et
pusterum

Få ny
inspiration

Hovedtemaer

- Aftenskolens brugere og ikke-brugere – to grundtyper
- Fire perspektiver på aftenskolernes betydning
- Hvad er det aftenskolen kan?
- Aftenskolens rolle i 2016
- **Potentialer og muligheder**

Foto: Vifo, Thomas Søndergaard

Aftenskolerne kan meget (mere?)

Tak for opmærksomheden

Kontakt: Henriette.bjerrum@vifo.dk

Folkeoplysningen i forandring II, Vejen
23.05.2016

Chefanalytiker Henriette Bjerrum

Tlf.: +45 87 48 20 25

Mob.: +45 29 21 09 43

Videncenter
for Folkeoplysning